

Проект РВР: Кращі практики

Аналіз гендерного та соціального впливів сприяє розвитку громадських ініціатив

З самого початку проект РВР намагався враховувати питання гендерної рівності у своїй діяльності. У вересні 2011 р. завершено шестимісячну інтенсивну програму навчання тренерів (ПНТ), в рамках якої учасники опанували сучасні інноваційні методи підтримки регіонального економічного розвитку (РЕР). У рамках навчальної програми до матеріалів усіх трьох курсів ПНТ були інтегровані методи гендерного та соціального аналізу, що мало на меті наголосити на важливості повноцінної участі жінок, чоловіків та молоді у забезпеченні успіху РЕР в Україні. У ході впровадження ПНТ учасники та учасниці виконували практичні завдання, спрямовані на ознайомлення з особливостями процесу оцінювання гендерного та соціального впливів. Проведення оцінки гендерного та соціального впливів сприяло покращенню якості регіональних стратегій та проектів, коригуванню застосовуваних раніше методів, та закріпленню розуміння того, наскільки важливим є враховувати принципи гендерної та соціальної рівності при розробці та впровадженні програм з РЕР. Методи досягнення гендерної та соціальної рівності, представлені в рамках ПНТ, базуються на принципах гендерної політики Канадського агентства міжнародного розвитку (КАМР), спрямованій на забезпечення рівноправної участі жінок та чоловіків на всіх етапах процесу РЕР.

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК НАСКРІЗНА ТЕМА ПРОГРАМИ ПНТ

Однією з важливих наскрізних цілей ПНТ було досягти розуміння учасниками та учасницями програми шляхів впливу розроблюваних проектів на жінок, чоловіків та молоді у їхніх громадах. Три українські гендерні експертки за підтримки канадських експертток з питань гендерної рівності та розвитку громадянського суспільства готували та навчали учасників та учасниць ПНТ та надавали консультації з питань методів найкращого врахування потреб жінок та чоловіків та забезпечення їхньої участі у розробці проектів.

Провідні експертки проекту РВР з гендерних та соціальних питань (Україна і Канада)

Учасники та учасниці, зокрема, мали виконати наступні завдання:

- 1) аналіз зацікавлених сторін;
- 2) аналіз гендерного та соціального впливів;
- 3) визначення гендерно чутливих індикаторів в рамках аналізу стратегії/проекту.

Важливо відзначити,

що навчання сприяло підвищенню обізнаності щодо відмінностей у потребах різних соціальних груп.

Практичні заняття з гендерного аналізу допомогли учасникам та учасницям зрозуміти, що ключові зацікавлені сторони в кожній громадській ініціативі — це самі члени громади, представники різних соціальних груп. З початку цього розуміння не було, адже вважалося, що основними зацікавленими сторонами є органи влади, політичні партії, представників бізнесу. ПНТ успішно продемонструвала, що як змінюються уявлення учасників та учасниць, коли поради експертток підкріплюються практичними вправами.

ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ ДОПОГАЄ ВИЗНАЧИТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНІ

За останні кілька років завдяки зусиллям різних груп — експертів та експертток, представників та представниць неурядових та до-

норських організацій — підвищився рівень обізнаності державних службовців щодо необхідності враховувати питання гендерної рівності під час планування регіонального розвитку, з метою забезпечення його сталості та чутливості до потреб місцевих жителів. Проте, попри деякі успіхи, чітке розуміння важливості та практичних шляхів досягнення соціально-гендерної рівності при плануванні регіонального розвитку в Україні й надалі відсутнє у осіб, які приймають рішення.

Під час навчання в рамках програми ПНТ за допомогою методів гендерного аналізу учасники і учасниці мали визначити проблемні питання з погляду гендерної та соціальної рівності, які виникають під час розробки місцевих стратегій. Зокрема — відсутність даних за ознакою статі, в цілому, а також відсутність регіональних даних щодо випадків недотримання принципів гендерної рівності. Учасники вирішували ці проблеми за допомогою пошуку даних у національних джерелах, отримання інформації з непрямих джерел та отримання даних від відповідних проектів та ініціатив. Заняття з оцінки гендерного та соціального впливів допомогли учасникам і учасницям у пошуку даних для проведення гендерного аналізу та у визначенні того, яким чином в процесі РЕР мають враховуватися потреби жінок та чоловіків, а також молоді, людей з особливими потребами, людей похилого віку та

Учасники і учасниці ПНТ проводять аналіз зацікавлених сторін своїх проектів та стратегій

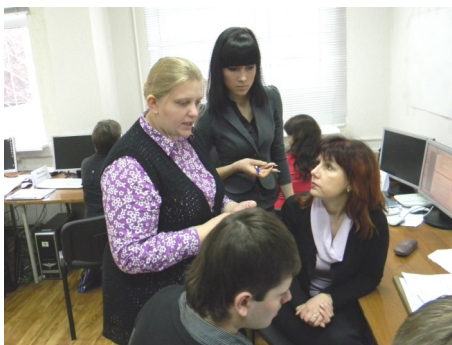
представників інших груп.

У цілому, навчання з оцінки гендерного та соціального впливів показали, що більшість регіонів України стикаються з подібними проблемами, які є наслідком падінням середньої тривалості життя, відсутності

гідно оплачуваної роботи, низькими рівнями платні, відсутності прозорості влади, тощо. Ці суспільні проблеми мають враховуватися під час здійснення проектів та ініціатив з РЕР в Україні.

ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ ДОПОМОГАЄ РОЗРОБЛЯТИ КРАЩІ ПРОЕКТИ

Аналіз зацікавлених сторін в рамках проектів сприяв їх значному покращенню на всіх етапах розробки. До того, як взяти участь у програмі ПНТ, більшість учасників не розуміли важливості проведення детального гендерного та соціального аналізу, особливо в рамках розробки інфраструктурних проєктів. Учасники стверджували, що подібні проєкти є нейтральні з погляду гендеру або не мають жодних соціальних або гендерних наслідків. Тренінг з оцінки гендерного та соціального впливів допоміг учасникам усвідомити, що інфраструктурні проєкти мають потенційно суттєві наслідки для різних членів громади чи груп.

Розробка проєктів на основі оцінки гендерного та соціального впливів

Наприклад, у проєкті створення логістичного центру в Івано-Франківській області серед основних зацікавлених сторін фігурували лише чоловіки, яких планувалося взяти на роботу вантажниками. Проте, після проведення оцінки гендерного та соціального впливів з'ясувалося, що логістичний центр може придбати автовантажувачі, які не тільки підвищують ефективність праці, але й можуть управлятися як чоловіками, так і жінками, та створювати робочі місця для жінок і чоловіків. Подібним же чином, інтенсив-

ний тренінг з оцінки гендерних та соціальних впливів допоміг розробникам іншого інфраструктурного проєкту в Запоріжжі врахувати інтереси пасажирів, чоловіків і жінок, які подорожують з дітьми. Проєкт реконструкції аеропорту та будівництва нового терміналу в Запоріжжі зі спеціальними місцями для пасажирів з дітьми має у рівній мірі відповідати потребам чоловіків і жінок. Ці проєкти становлять приклад успішного застосування методів оцінки гендерного та соціального впливу, які вивчалися в рамках ПНТ, і допомогли учасникам програми врахувати вплив їхніх проєктів на різні групи населення.

Увага, яка приділялася гендерним та соціальним питанням в рамках ПНТ, дозволила учасникам отримати багато інформації щодо кращих практик та прикладів застосування методів оцінки

Вдосконалення інфраструктурних проєктів за допомогою гендерного аналізу

гендерних та соціальних впливів в рамках трьох навчальних курсів:

- 1) регіонального стратегічного планування;
 - 2) управління проєктами;
 - та 3) альтернативного фінансування.
- Наразі проєкт РВР завершує підготовку короткого практичного підручника з оцінки гендерного та соціального впливів,

який міститиме приклади, моделі та список додаткової літератури. Після публікації підручника він має стати додатковим джерелом професійної інформації з гендерних та соціальних питань.

МЕРЕЖА ГЕНДЕРНИХ ЕКСПЕРТІВ. Проєкт РВР активно розширює свою мережу гендерних експертів. Список експертів з гендерних питань проєкту РВР поповнився новими іменами: до Мар'яни Колодій з Закарпаття приєдналися Олександра Сорокопуд зі Львова, Олена Моргун з Дніпропетровська та Ірина Куратченко з Запоріжжя. Вони надають подальшу допомогу учасникам ПНТ у розробці їхніх проєктів та стратегій. Восени 2011 року, гендерні експерти та два співробітники проєкту РВР з Києва взяли участь у організованому Канадським агентством міжнародного розвитку гендерній школі-студії в Києві, який дозволив їм отримати нові знання та обмінятися власним досвідом з іншими проєктами, а також долучитися до національної мережі гендерних експертів, що зараз формується в Україні.

Інформація про проєкт

Проєкт «Регіональне врядування та розвиток» (РВР) розрахований на 7 років (2005-2012) та впроваджується Канадським інститутом урбаністики (КІУ) за фінансової підтримки Канадського агентства міжнародного розвитку. Впровадження проєкту здійснюється шляхом співпраці з українськими партнерами щодо запровадження практичної програми підвищення кваліфікації державних службовців у 13 областях щодо регіонального економічного розвитку. Ця програма сприятиме підвищенню рівня знань та навиків лідерів громад та державних службовців щодо забезпечення сталого економічного розвитку, розбудови сучасної інфраструктури в Україні та більш ефективного управління регіональними фінансами. Проєкт «РВР» впроваджується Канадським інститутом урбаністики (КІУ) за фінансової підтримки Канадського агентства міжнародного розвитку. Проєкт впроваджується у партнерстві з Національним агентством України з питань державної служби, Національною академією державного управління при Президенті України, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, а також Міністерством економічного розвитку та торгівлі України, у співпраці з Фондацією міжнародного навчання (Канада) та Асоціацією агенцій регіонального розвитку України.

КАНАДА

Вест Річмонд 555, офіс 402
а/с 612, Торонто, Онтаріо, M5V 3B1
email: cui@canurb.org
тел.: 416.365.0817
факс: 416.365.0650
www.canurb.org

УКРАЇНА

Трьохсвятительська 3, офіс 60,
Київ 01001
тел.: + 38 044 390 70 87
факс: +38 044 278 07 14
www.rgd.org.ua

Canadian International
Development Agency

Agence canadienne de
développement international

CANADA-UKRAINE
REGIONAL GOVERNANCE AND
DEVELOPMENT PROJECT

КАНАДА-УКРАЇНА
ПРОЄКТ «РЕГІОНАЛЬНЕ
ВРЯДУВАННЯ ТА РОЗВИТОК»

